

عنوان

دستورالعمل شماره (۳۳) روابط کار: چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط

برای دسترسی به کلیه قوانین و مقررات، آموزش‌ها و مقالات تخصصی قانون کار

در سایت اینترنتی کارتابان

اینجا کلیک کنید

مدیران کل محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها

سلام علیکم

همانطور که مطلعید آیین‌نامه جدید چگونگی تشکیل، حدود و وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط، مصوب هیات وزیران به شماره ۱۷۶۴۷۷/ت ۳۷۲۹۲ ک مورخ ۸/۸/۱۳۸۹، با تایید مورخ ۳/۸/۱۳۸۹ مقام محترم ریاست جمهوری جهت اجرا ابلاغ گردیده است. از آنجا که ممکن است ابهاماتی در برخی ماده‌های آیین‌نامه برای همکاران وجود داشته باشد و یا برداشتهای متفاوتی از آن حاصل شود، لذا تشریح برخی موارد در آیین‌نامه به عنوان دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط به منظور بسترسازی قانونمند توسعه کمی و کیفی تشکلهای کارگری و کارفرمایی و ایجاد وحدت در سراسر کشور ابلاغ می‌گردد.

الف) ماده ۲ آیین‌نامه که مربوط به تشکیل انجمن‌های صنفی کارگری و کارفرمایی می‌باشد:

۱- در خصوص امکان یا عدم امکان قانونی تشکیل انجمن‌های صنفی کارفرمایی در بخش‌ها و قسمت‌های محدود یک استان مانند مناطق شهری، با توجه به اینکه "قسمتی از یک استان" در ماده ۲ قابل تعمیم و تفکیک به بخش‌ها و مناطق مختلف تقسیم‌بندی در استان است. با تعریف و تعیین حدود و ثغور جغرافیایی، تشکیل انجمن‌های صنفی کارفرمایی در تقسیم‌بندیهای مختلف در قالب مناطق شهرداری‌ها، بخش‌ها، شهرستان‌ها و نظایر آن معنی ندارد.

۲- با توجه به مفهوم مخالف تبصره ۳ ماده ۲، عضویت کارگران و کارفرمایان به اعتبار یک فعالیت در انجمن‌های صنفی متفاوت مجاز نیست. کارگران و کارفرمایان به اعتبار یک فعالیت نمی‌توانند به عضویت دو یا چند انجمن صنفی در آن حرفه یا صنعت که در دو یا چند حوزه مکانی تشکیل شده‌اند در آیند.

۳- در شرایطی که انجمن صنفی در یک حرفه یا صنعت تشکیل شده و اشخاصی به اعتبار فعالیت در آن حرفه یا صنعت به عضویت انجمن صنفی در آمده باشند، سپس بر اساس تبصره ۱ ماده ۱۵ آیین‌نامه در بخشی تخصصی‌تر از حرفه یا صنعت مذکور انجمن صنفی تشکیل شود، اشخاص عضو انجمن صنفی قبلی که واجد شرایط عضویت در انجمن صنفی متاخر نیز باشند، جهت عضویت در آن الزامی به خروج از عضویت در انجمن صنفی قبلی ندارند.

۴- بر اساس تبصره ۳ ماده ۲ آیین‌نامه انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط، یک نفر نمی‌تواند همزمان در دو انجمن صنفی رئیس هیات مدیره یا دبیر باشد. به عنوان مثال در یک انجمن صنفی دبیر یا رئیس هیات مدیره و در انجمن دیگری نیز دبیر یا رئیس هیات مدیره باشد.

تبصره - با توجه به صدر تبصره ۳ ماده ۲ که در مورد اعضای انجمن‌های صنفی است، منظور از دبیر فوق‌الذکر، فردی است که عضو انجمن صنفی است. فردی که عضو انجمن صنفی نیست اما به عنوان دبیر در استخدام انجمن صنفی می‌باشد، می‌تواند در انجمن صنفی دیگری نیز به عنوان دبیر یا رئیس هیات مدیره انتخاب شود.

ب) ماده ۳ آیین‌نامه که مربوط به تشکیل کانون‌های انجمن‌های صنفی حرفه یا صنعت خاص در سطح استان و سراسر کشور می‌باشد:

۱- عضویت انجمن‌های صنفی که بر اساس تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه مذکور اقدام به تشکیل کانون انجمن‌های صنفی حرفه یا صنعت خاص مربوط در استان نموده‌اند در کانون‌های سراسری همان حرفه یا صنعت (موضوع تبصره ۲) بلامانع است. انجمن‌های صنفی به طور مستقل از کانون استانی می‌توانند در صورت داشتن شرایط، به عضویت کانون سراسری مربوط نیز در آیند.

۲- عضویت انجمن‌های صنفی کارفرمایی فرا استانی حرفه یا صنعت خاص در کانون سراسری انجمن‌های صنفی همان حرفه یا صنعت خاص بلامانع می‌باشد.

۳- منظور از نمایندگان دارای حق رای هیات مدیره در تبصره ۱ همان ماده، اعضای اصلی هیات مدیره می‌باشد که با توجه به سهمیه انجمن صنفی در مجمع عمومی حضور می‌یابند.

۴- بر اساس تبصره ۳ ماده ۳ رعایت تناسب تعداد اعضای انجمن‌های صنفی عضو جهت حضور نمایندگان دارای حق رای هیات مدیره در مجمع عمومی کانون‌های حرفه یا صنعت خاص الزامی است. با عنایت به ماده ۲۴ آیین‌نامه ضروری است متناسب با وضعیت تعداد انجمن‌های صنفی عضو فرمول مناسب جهت تعیین سهم آنها در اساسنامه کانون‌ها مشخص گردد و همچنین به منظور رعایت مفاد تبصره مذکور و تسهیل در برگزاری مجامع عمومی و تعیین تعداد سهمیه نمایندگان هر انجمن صنفی در مجمع عمومی فهرست اعضای هر کدام از انجمن‌های صنفی عضو کانون قبل از برگزاری مجمع عمومی اخذ گردد.

۵- الزام ارائه مصوبه هیات مدیره انجمن‌های صنفی جهت معرفی نماینده یا نمایندگان هیات مدیره در مجمع عمومی کانون در اساسنامه‌های کانون‌های انجمن‌های صنفی گنجانده شود اما در مواردی که در اساسنامه‌های فعلی کانون‌ها چون بندی وجود ندارد ادم ارائه مصوبه هیات مدیره جهت حضور در مجمع عمومی کانون بلامانع می‌باشد.

پ) ماده ۴ آیین‌نامه با موضوع تشکیل کانون انجمن‌های صنفی حرف یا کانون انجمن‌های صنفی صنایع استان:

۱- کانون‌های حرفه یا صنعت خاص استان و انجمن‌های صنفی فاقد کانون می‌تواند مبادرت به تشکیل کانون انجمن‌های صنفی حرف کانون انجمن‌های صنفی صنایع استان نمایند. نمایندگان کانون‌های حرفه‌ای صنعت خاص با توجه به تعداد انجمن‌های صنفی عضو طبق اساسنامه کانون حرف یا صنایع استان حداکثر به تعداد سه نماینده جهت حضور در مجمع عمومی معرفی می‌شود. هر کدام از انجمن‌های صنفی فاقد کانون نیز می‌توانند یک نماینده در مجمع عمومی کانون انجمن‌های صنفی حرف یا صنایع استان داشته باشند.

۲- تا زمانی که در استان کانون‌های حرفه یا صنعت خاص تشکیل نشده باشد با توجه به تبصره ماده ۴ حداقل دو انجمن صنفی در حرف می‌تواند مبادرت به تشکیل کانون حرف و انجمن صنفی صنعت مبادرت به تشکیل کانون صنایع استان نمایند.

۳- در صورتی که کانون مطابق بند ۲ فوق‌الذکر تشکیل گردد، رعایت تناسب تعداد اعضای انجمن‌های صنفی جهت معرفی نمایندگان آنها در مجمع عمومی کانون الزامی است.

۴- اگر در استان کانون حرف یا صنایع مطابق تبصره ماده ۴ تشکیل شده باشد و بعداً در استان کانون خاص تشکیل گردد، می‌تواند اساسنامه کانون حرف یا صنایع را مطابق ماده ۴ اصلاح نمایند و نمایندگان کانون‌های خاص نیز در مجامع عمومی کانون حرفه‌ای و صنایع حضور یابد و یا اینکه انجمن‌های صنفی عضو کانون‌های خاص بدون اصلاح اساسنامه کانون حرف حرف یا صنایع و بدون توجه به عضویت در کانون‌های خاص بر اساس تعداد اعضا در مجمع عمومی کانون حرفه‌ای و صنایع حضور یابند.

ت) ماده ۵ آیین‌نامه که مربوط به تشکیل کانون انجمن‌های صنفی استان می‌باشد:

۱- کانون انجمن‌های صنفی استان و بر اساس ماده ۵ آیین‌نامه چگونگی تشکیل حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوطه تشکیل می‌گردند.

۲- کانون انجمن‌های صنفی حرف و کانون انجمن‌های صنفی صنایع با توجه به تعداد اعضا نمایندگان خود را جهت حضور در مجمع عمومی کانون انجمن‌های صنفی استان معرفی می‌نمایند. نحوه تناسب تعداد اعضای کانون‌های مذکور جهت معرفی نمایندگان در اساسنامه کانون انجمن‌های صنفی استان مشخص می‌گردد.

۳- در استان‌هایی که بین اعضای کانون انجمن‌های صنفی حرف و کانون انجمن‌های صنفی صنایع استان از لحاظ تعداد تناسب وجود نداشته باشد، به منظور تعیین تعداد نمایندگان واجد شرایط هر کدام از آنها جهت حضور در مجمع عمومی کانون انجمن‌های صنفی استان می‌توانند در اساسنامه کانون استان تعداد نمایندگان اعضای کانون‌های حرف و کانون‌های صنایع را به صورت جداگانه با وزن متفاوت تعیین نمایند. به گونه‌ای که جهت انتخاب اعضای هیات مدیره و بازرسان مطابق تبصره ۲ ماده ۵ مشکلی وجود نداشته باشد.

۴- در استان‌هایی که یکی از کانون‌های حرف یا صنایع تشکیل شده است نمایندگان کانون حرارت یا صنایع مذکور مطابق اساسنامه کانون انجمن‌های صنفی استان توسط کانون مورد نظر معرفی می‌گردند. نمایندگان انجمن‌های صنفی که فاقد کانون مربوط کانون حرف یا صنایع می‌باشند بر اساس تبصره یک ماده ۵ آیین‌نامه با توجه به تعداد اعضا، مطابق اساسنامه کانون انجمن‌های صنفی استان توسط انجمن‌های صنفی عضو که مستقیماً به عضویت کانون استان در آمده‌اند، معرفی می‌گردد.

۵- در استان‌هایی که هیچ یک از کانون‌های انجمن‌های صنفی حرف یا صنایع تشکیل نشده است، انجمن‌های صنفی استان بر اساس تبصره ۱ ماده ۵ آیین‌نامه می‌تواند مستقیماً مبادرت به تشکیل کانون استان نمایند. انجمن‌های صنفی استان با توجه به تعداد اعضا و مطابق اساسنامه کانون انجمن‌های صنفی استان، نمایندگان خود را جهت حضور در مجمع عمومی معرفی می‌نمایند. با توجه به الزام رعایت تبصره ۲ ماده ۵ در خصوص ترکیب هیات مدیره کانون استان ضروری است که تعداد انجمن‌های صنفی و نمایندگان آنها در مجمع عمومی کانون استان به تعدادی باشد که ارکان کانون انجمن‌های صنفی استان تشکیل، به عبارت دیگر اعضای هیات مدیره و بازرسان کانون استان مطابق تبصره فوق انتخاب گردند.

ث) درج آگهی در شرف تاسیس بودن انجمن‌های صنفی و کانون‌های در شرف تاسیس در روزنامه کثیرالانتشار موضوع بند ۲ ماده ۷ و بند ۷ ماده ۱۳:

۱- با توجه به بند ۲ ماده ۷ و بند ۷ ماده ۱۳ آیین‌نامه، به منظور دعوت جهت عضویت در انجمن صنفی (به استثنای انجمن‌های صنفی کارگری در سطح کارگاه) قبل از درج آگهی دعوت به مجمع عمومی باید آگهی پذیرش عضویت در روزنامه کثیرالانتشار درج گردد، مگر اینکه کلیه واجدین شرایط عضویت عضو انجمن صنفی شده باشد که در این صورت درج متن آگهی پذیرش عضویت و دعوت به مجمع عمومی در قالب یک آگهی بلامانع می‌باشد.

۲- منظور از روزنامه‌های کثیرالانتشار در ماده‌های ۱۳، ۷ و ۱۴ آیین‌نامه به معنای رایج و همان مطبوعه‌ای است که به صورت روزانه، محلی یا سراسری چاپ می‌شود و هفته نامه‌ها و گاه نامه‌ها و نظایر آنها را در بر نمی‌گیرد.

ج) در خصوص شرایط داوطلبان عضویت در هیات مدیره و بازرسان انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط به موضوع ماده ۹ آیین‌نامه:

رعایت شرایط داوطلبان عضویت در هیات مدیره و بازرسان انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط مندرج در ماده ۹ آیین‌نامه الزامی است و شرایط مربوط باید در اساسنامه‌های تشکیل‌های مذکور درج گردد. جز در مواردی که واجد شرایط نبودن داوطلبان فوق‌الذکر کاملاً محرز می‌باشد اصل بر واجد شرایط بودن آنها است مگر اینکه در خصوص شرایط آنها اعتراضی مطرح شود که در این صورت مستلزم رسیدگی توسط برگزار برگزار کنندگان مجمع عمومی می‌باشد. مرجع نهایی اعلام نظر در این خصوص حسب مورد اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان یا اداره کل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی می‌باشد.

چ) برگزاری مجمع عمومی جهت تجدید انتخابات هیات مدیره پس از پایان دوره اعتبار آن‌ها و تشریفات قانونی انحلال موضوع تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۱۰ و ماده ۱۷ آیین‌نامه:

- ۱- حداکثر ۲ ماه پس از پایان اعتبار هیات مدیره، بازرس یا بازرسان به هیات مدیره در خصوص تجدید انتخابات اخطار می‌دهند. ظرف حداکثر ۲ ماه پس از پایان دوره اعتبار، هیات مدیره می‌تواند مجمع عمومی را جهت تجدید انتخابات دعوت نماید.
- ۲- در طول شش ماه پس از پایان اعتبار هیات مدیره، یک سوم اعضا یا بازرسان می‌توانند مجمع عمومی را جهت تجدید انتخابات هیات مدیره دعوت نمایند.
- ۳- در طول دو ماهه پس از پایان اعتبار هیات مدیره با توجه به اینکه هیات مدیره در موعد مقرر (دست کم سه ماه پیش از پایان دوره) اقدام به دعوت به مجمع عمومی نکرده است که به منزله استنکاف از دعوت می‌باشد، از بین هیات مدیره، بازرسان یا یک سوم اعضا، هر کدام زودتر مجمع عمومی را دعوت نمایند از اولویت در برگزاری مجمع عمومی برخوردار می‌باشد.
- ۴- با اتمام دو ماهه اول پس از پایان اعتبار هیات مدیره، بین بازرسان و یک سوم اعضا، هر کدام زودتر مجمع عمومی را دعوت نمایند در اولویت برگزاری مجمع عمومی می‌باشند.
- ۵- اگر اعتبار بازرس یا بازرسان همزمان با هیات مدیره به اتمام رسیده باشد می‌توانند در خصوص بند ۲ فوق‌الذکر و همچنین اعلام انحلال تشکل مطابق تبصره ۳ ماده ۱۰ اقدام نمایند. اگر اعتبار بازرس یا بازرسان قبل از هیات مدیره به پایان رسیده باشد نمی‌تواند در این خصوص اقدام نمایند.
- ۶- در مواردی که تشکل به لحاظ عدم تجدید انتخابات هیات مدیره حداکثر شش ماه پس از پایان اعتبار آن‌ها و یا بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده تشکل منحل می‌گردد، بازرس یا بازرسان مکلفند انحلال تشکل را حسب مورد به اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان یا اداره کل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی اعلام نمایند.
- ۷- حتی در صورت عدم اقدام بازرسان در خصوص بند (۱) فوق‌الذکر در هر حال درج آگهی انحلال تشکل در روزنامه‌های کثیرالانتشار سراسری و محلی الزامی است.